

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

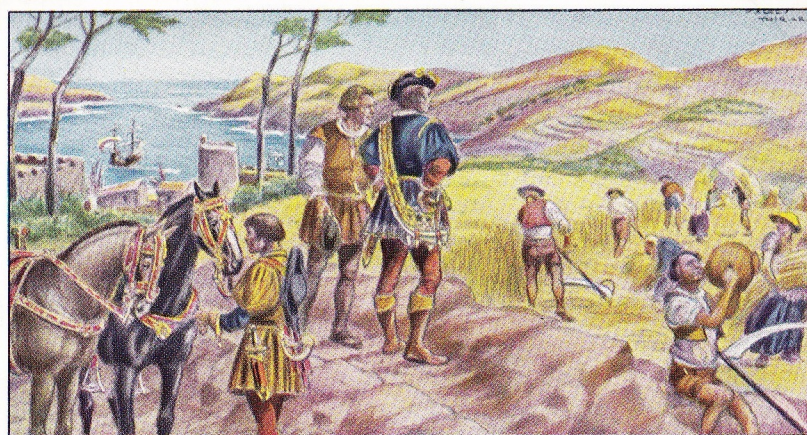
1. Damme 1240. Ontvangst van de afgevaardigden der Hanza van Londen

LIEBIG SOEPEN : de goede soepen, bereid «zoals men het thuis doet»

Liebig

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

2. Het Stadschepenen van Fayal wordt aan Van Hurtere toevertrouwd

LIEBIG PRODUKTEN geven de spijzen smaak en rijke voedingswaarde

Liebig

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

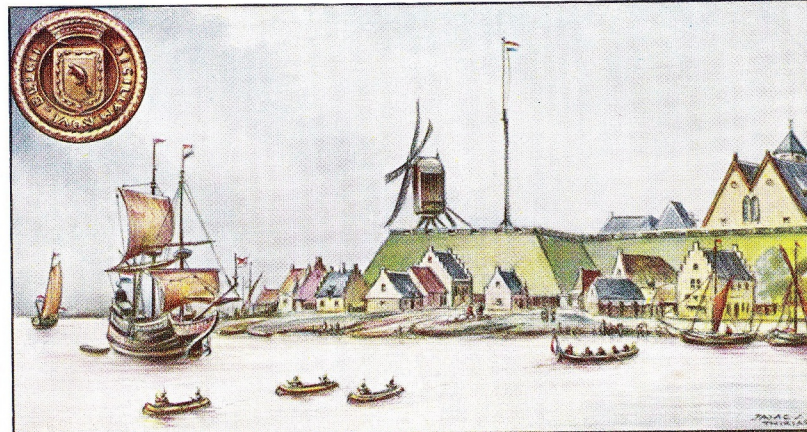
3. D. van Paeschen vestigt de eerste scheepvaartlijn Antwerpen-Palestina

LIEBIG PRODUKTEN VOOR SOEPEN : gans de kracht van 't vleesextract

Liebig

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

4. Isaac le Maire, beroemd Antwerps zeevaarder (1560-1624)

LIEBIG PRODUKTEN VOOR SOEPEN : snelle bereiding

Liebig

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

5. Pater Ferdinand Verbiest, Mandarijn (1629-1688)

LIEBIG VLEES-EXTRACT : maakt de spijzen beter verteerbaar

Liebig

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

6. Lodewijk Hennepin, missionaris en ontdekkingsreiziger (1640-1705)

LIEBIG VLEES-EXTRACT : kracht en gezondheid

Liebig

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

LIEBIG BOUILLON BLOKJE = meer smaak en grotere voedingswaarde.

1. DAMME 1240. ONTVANGST V. D. LONDENSE HANZA-AFGEVAARDIGDEN

De verzanding van de Zwin-monding deed in de loop der eeuwen de havens van Mude, Monnikerede, Hoeke, Sluis en Damme verdwijnen door ze van alle verbinding met de zee af te sluiten. Omstreeks 1180, staat voor de eerste maal de naam Damme of Dam, die «haven» betekent, in de archieven vermeld. De verzanding van de Reie, waterweg gevoerd door het Zwin en gaande tot Brugge, leidde tot het ontstaan der haven van Damme. Deze werd de voorhaven van het «Venetië van het Noorden», waar te dien tijde op grote schaal handel in allerlei goederen werd gedreven.

Reeds in 1213 kende de stad een voorspoed die kortstondig onderbroken werd door een aanval der zeestrijdkrachten van de Koning van Frankrijk, Filips-Augustus. Gedurende het Bourgondisch tijdvak kende Damme een periode van weelde.

Het huwelijk van Filips de Goede met Elisabeth van Portugal en dat van Karel de Stoute met Margaretha van York, zuster van de Koning van Engeland, werden er met grote luister gevierd. Na deze bloeiperiode doet zich het onafwendbaar verval gevoelen: het Zwin vernauwt, de haven verzandt, grote zeeschepen kunnen weldra niet meer voorbij Sluis. In 1475 is de haven praktisch verdwenen. Keizer Karel tracht tevergeefs de stad te doen herleven door 't inrichten van een paardenmarkt.

Het prentje toont de ontvangst, in 1240, van de afgevaardigden der Hanza van Londen - die de laken- en wolhandel monopoliseerde - bij de stichting te Damme van een handelskantoor, dat weldra grote voorspoed kende. Lombardiërs en Biskayers volgden later het voorbeeld van de Engelsen; zij maakten van de stad een der voornaamste opslagplaatsen van het Christendom. Inzet : zegel van de stad Damme.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

DUBBEL CONCENTRAAT VAN TOMATEN LIEBIG : maakt het mogelijk in elk jaargetijde — en goedkoop — heerlijke soepen, fijne sausen en smakelijke voedingsdegen te bereiden.

3. ANTWERPEN 1511. - DIEDERIK VAN PAESCHEN VESTIGT DE EERSTE REGELMATIGE SCHEEPVAARTLIJN TUSSEN ANTWERPEN EN PALESTINA

Men kent de invloed welke de Kruistochten en Bedevaarten naar Palestina op de evolutie van de West-Europese volken uitoefende. In de XVIe eeuw besloot een Antwerps reder, Diederik van Paeschen, een regelmatig scheepvaartlijn in te richten tussen Antwerpen en Jaffa om aan de pelgrims de afmattende reis over land te besparen.

Een karvel (driemaster) van 200 T. werd gebouwd, het voer onder de vlag «Het Kruis van Jerusalem» en deed twee havens aan : Vigo, met pelgrimstocht naar St-Jacob van Compostella, en Rome. Op 27 Februari 1511 werden de zeilen gehesen. Benevens de pelgrims hadden verschillende leden van adellijke families uit de metropool aan boord plaats genomen : Colibrant, van der Noot, van der Gracht en van Berchem. De heen- en terugreis geschiedde ongestoord. In Maart 1512 voer van Paeschen de Schelde op. Hij werd te Kallo begroet door de Antwerpse overheden.

Een nieuwe reis (1512-1515) verliet even voorspoedig. Bij de derde echter (in 1516) strandde het schip op enkele mijlen van de Engelse kust en werd vervangen door de «Salvador», het grootste vaartuig van die tijd, te Antwerpen gebouwd. Aldaar vertrokken in April 1518, keerde het in 1519 uit het Heilig Land weder. Van Paeschen kende nadien geldelijke tegenspoed en verkocht de «Salvador». Diederik stierf in armoede. Hij werd in het klooster van de Falconieten, in Mei 1527, begraven. Het prentje toont ons de koene kapitein bij zijn eerste ontschepping in Palestina. Inzet : Het Kruis van Jeruzalem.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

LEMCO CHICKEN SOUP, de natuurlijke en klare kippensoep, wordt om haar «Amerikaanse smaak» door de liefhebbers bijzonder gelust.

5. PATER FERDINAND VERBIEST, MANDARIJN (1629-1688)

Onder de missionarissen die zich, in de loop van de vorige eeuwen, naar China begaven, waren er talrijke geleerden, zoals Ferdinand Verbiest, wiskundige en doctor in de theologie, geboren te Pittern op 9 October 1629 en overleden te Peking op 28 October 1688.

Hij vergezelde in 1659 Pater Couplet in de Chinese provincie van Sjan Tsee en begaf zich vervolgens naar Peking waar hij medewerkte aan de sterrenkundige studies van Pater Adam van Bell. Zijn menigvuldige kennissen, opgedaan in de loop van vele jaren studie, lieten hem nadien toe vergissingen in de Chinese kalender vast te stellen. Tot ondervoorzitter van het Observatorium van Peking benoemd in 1675, vatte Pater Verbiest de vernieuwing van de wetenschappelijke uitrusting aldaar aan.

Ferdinand Verbiest liet tevens voor een termijn van twee eeuwen en half de astronomische jaarboeken en andere uitgaven herzien, die voor elke dag de hemelgesteltenis, de ligging van de sterren en de sterrenkundige voorspellingen vermeldten. Niettegenstaande zijn weigering werd Pater Verbiest door de Keizer van China tot Mandarijn verheven en kreeg de naam van Man-Hoai-Jin, wat betekent «van harte menselijk». Pater Verbiest is de schrijver van talrijke werken, voor de keizer in de Chinese taal opgesteld.

Na het afsterven van de befaamde missionaris, hield Keizer Khang-Hi er aan zijn nagedachtenis te hulden door af te kondigen dat aan de katholieke godsdienst alle vrijheid werd verleend over het gehele Chinese Keizerrijk. Ons prentje toont de Keizer van China, omringd door hoogwaardigheidsbekleders, tijdens een bezoek aan het nieuw uitgerust observatorium van Peking. Hij wordt er door E. P. Verbiest ontvangen.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

DE BONEN MET TOMAAT LIEBIG maken het mogelijk om middellijk een volledig en werkelijk smakelijk gerecht op te dienen. Men eet ze koud of warm.

2. AZOREN 1468. -- HET STADHOUDERSCHAP VAN HET EILAND FAYAL WORDT AAN JOSSE VAN HURTERE TOEVERTROUWD

In 1446 maakte de Brugse zeevaarder Van den Bergh de onbewoonde eilanden van de Azoren bekend. De erfgift en het gouvernement-stadhouderschap van één dezer eilanden, Fayal, werd in 1468 door de toekomstige Koning van Portugal, Don Fernando, aan Josse van Hurtere, Heer van Moerkerke, toevertrouwd. Hertogin Isabella van Bourgondië, prinses van Portugal, liet er de Vlamingen overbrengen die tot wegvoering waren veroordeeld. Bij dezen voegden zich talrijke landbouwers die de bijzonder vruchtbare grond van het eiland in waarde deden stijgen. Zo ontstond «Nieuw-Vlaanderen». De rivier nabij dewelke de uitwijkelingen zich hadden gevestigd, werd «Ribeira dos Flamingos» genaamd (Rivier der Vlamingen).

De bekomen uitslagen waren zo doorslaand, dat aan Van Hurtere in 1482 het stadhouderschap opgedragen werd van het eiland Pico, waarvan de erfgift hem door de Infante Dona Beatrice werd toegekend. Talrijke Vlamingen verspreidden zich over de Azoren, die «Vlaamse Eilanden» werden genoemd. Op de huidige Canarische eilanden kwamen zich eveneens families uit onze provincies vestigen. Zij breidden er de suikerrietcultuur uit. In 1513 werd een Antwerpenaar, Jacob Groenenbergh, eigenaar van het eiland Palma en veranderde zijn naam in «Monteverde». Hij werd de stamvader van een der aanzienlijkste Spaanse families.

Ons prentje toont Van Hurtere terwijl hij toezicht houdt op het werk van de maaiers. De bevolking groeide voortdurend aan tot op het ogenblik dat de belemmeringen, aan onze scheepvaart opgelegd door het Tractaat van Munster, de inwijking stopzetten.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

4. ISAAC LE MAIRE, BEROEMD ANTWERPS ZEEVAARDER (1560-1624)

Isaac Le Maire werd rond 1560 te Antwerpen geboren. Hij verwierf weldra naam, dank zij uitgebreide aardrijkskundige kennissen, tijdens menigvuldige reizen opgedaan.

Le Maire stichtte eerst de «Nieuwe Brabantse Maatschappij»; haar vloot telde vier eenheden. Hij onderscheidde zich verder door zijn initiatieven voor de uitbreiding der scheepvaart ter lange omvaart en het bevorderen van ontdekkingsreizen.

In 1599 vertrokken admiraal Both en vice-admiraal Van Caerden naar het Oosten. In 1600, steeds onder zijn impuls, zeilden de *Zwarte Arend* en de *Witte Arend* in de richting van Indië, onder bevel van admiraal Seneschal. In 1605 worden nog acht vaartuigen naar Indië gestuurd onder commando van admiraal Heemskerck en van vice-admiraal Granier. Zijn grote hoedanigheden en zijn uitgebreide kennissen brachten Hendrik IV, Koning van Frankrijk, er toe hem voorstellen te doen om de strijd te voeren tegen de Indische Maatschappij. In dit vooruitzicht richtte Isaac Le Maire met admiraal Van de Kerckhove een expeditie in om een nieuwe waterweg te zoeken in de richting van Indië (langs het Noorden). Ongelukkig stootte de expeditie op uitgestrekte ijsselden en mislukte. In 1610 verwierf het schip de *Fortuin* van Le Maire, onder bevel van Cornelius Jacoby-May, faam door de stichting van «Nieuw-België» aan de oever van Manhattan. In 1616 bereikte Le Maire zijn levensdoel : twee van zijn schepen, de *Hoorn* en de *Eendracht* onder bevel van zijn zoon Jacobus, ontdekten een doortocht naar Indië tussen de Zuidpool en de «Straat van Magelaan». Deze weg werd de «Straat van Le Maire» genoemd.

Ons prentje toont de haven van Nieuw-Amsterdam, in 1640, 30 jaar nadat Le Maire de baai van Manhattan had ontdekt. Inzet : het zegel van Nieuw-Amsterdam, in 1625 door de Nederlanders gesticht. Deze nederzetting werd de huidige stad New-York.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

Om afwisseling te brengen in de dagelijkse eetmalen : **LIEBIG SOEPEN IN ZAKJES** : Liebig en Lemco Chicken Soup, Erwtensoepp, Bonensoepp, Popotosoepp : volledig, voedzaam en... vlug klaar !

6. L. HENNEPIN, MISSIONARIS EN ONTDEKKINGSREIZIGER (1640-1705)

Lodewijk Hennepin, geboren te Ath in 1640, behoort tot de missionarissen die het beschavingswerk vestigden door «vrede en zachtheid», zoals Samuel de Champlain, stichter van Quebec in 1608 en gouverneur van Frans Canada, tot aan zijn dood het had begrepen.

Na zijn humanitaire te hebben volend, werd Lodewijk Hennepin Franciscaner monnik en reisde naar Duitsland, Italië en Frankrijk. In 1676 ging Hennepin scheep naar Canada.

Hij vertoefde bij de Irokezen, oude Indiaanse stam aan de oevers van de meren Erië, Ontario en van de St-Laurussroom en was de eerste die de Niagara watervallen beschreef. Hij maakte ook de Mississipi bekend, welke hij opvoer tot de 46° graad noorderbreedte.

In de handen gevallen van de Sioux, Indianenstam in het Oosten van Canada, bleef Lodewijk Hennepin gedurende acht maanden hun gevangene. De medische kennissen van de moedige missionaris reddden hem wellicht van de gruweldood. Gebruik makend van zijn gedwongen oponthoud, gelukte Hennepin er in de eerste gegevens te verzamelen die moesten dienen tot het opstellen van een woordenboek in het Sioux-idoom.

Na een verblijf van vijf jaar te Quebec keerde Hennepin naar Europa terug. Zijn laatste jaren werden versomberd door de kwaadwilligheid van zijn medemensen. Afgunstigen maakten gebruik van valse verslagen om zijn ontdekkingen en reisverhalen in twijfel te trekken. Uitgeweken naar Utrecht, stierf Lodewijk Hennepin er omstreeks 1704-1705.

Het prentje toont hem in de nabijheid van de vermaarde Niagara-waterval die hij voor de eerste maal, in bijzijn van inboorlingen bewondert.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

7. Jacques-André Cobbe, baron de Burlack en de Oostendse Compagnie

Goed Liebig

LIEBIG SOEPEN : het genoeg, goed te eten tegen lage prijs

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

8. Willem Bolts neemt bezit van het eiland Tristan da-Cunha (1775)

Goed Liebig

LIEBIG SOEPEN : de goede soepen, in een ommezien klaar

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

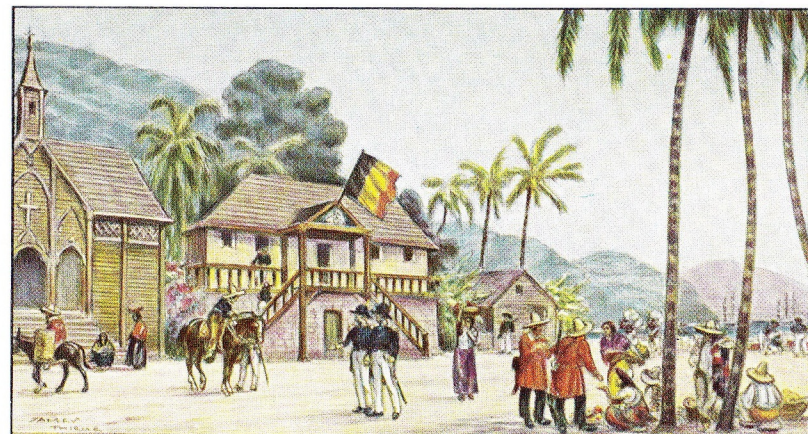
9. Ontdekkingsreis van Edward Blondeel in Abessinië - 1840

Goed Liebig

LIEBIG PRODUKTEN verminderen de uitgaven van het huishouden

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

10. Poging tot kolonisatie van Santo Tomas de Guatemala (1842)

Goed Liebig

LIEBIG PRODUKTEN VOOR SOEPEN : gezonde en smakelijke soepen

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

11. De slag van Boké (24-3-1849)

Goed Liebig

LIEBIG PRODUKTEN VOOR SOEPEN : goede soepen, billijke prijs

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

POGINGEN TOT BELGISCHE KOLONIALE UITBREIDING

12. De Zuidpool-expeditie de Gerlache (1898-1899)

Goed Liebig

LIEBIG VLEESEXTRACT : de volle kracht der mooiste stukken ossenvlees

Nadruk verboden.

Verklaring op keerzijde.

Thuis of op café **OXO BOUILLON** drinken is een eenvoudig en aangenaam middel om, goedkoop, zijn «krachten te herstellen».

7. JACQUES-ANDRE COBBE, BARON DE BURLACK EN DE OOSTENDSE COMPAGNIE

De Antwerpse reders, door het tractaat van Münster (1648) ondernijmd, beslisten gebruik te maken van de havens van Oostende en Nieuwpoort, die nog vrij waren.

Aldus werd, met toelating van de Keizer van Oostenrijk, Karel VI, de Oostendse Compagnie tot stand gebracht. De vorst nam zijn toevlucht tot deze Compagnie voor het stichten van twee posten in Indië, een in Bengalen te Bankipur, de andere op de kust van Coromandel, te Gabelon. Jacques-André Cobbé, baron de Burlack, artillerie-generaal afkomstig uit Antwerpen, werd als gouverneur van de twee posten aangesteld.

Na een auditie hem door vorst Jaffar Khan te Murshabad verleend, gelukte Cobbé er in talrijke voordelen te bekomen, maar nadien wilde de potentaat hem doen verjagen.

Hierop volgde een militaire actie waarin Cobbé de heldendood stierf. Kapitein 't Kint, die hem opvolgde, gelukte slechts in een ervolte aftocht te Chandernagor.

Na Cobbé en 't Kint, werden onze belangen door Vincent Parraber verdedigd. Zijn schip *Heilige Karel* verging op 4 Augustus 1724. In 1726 bleek het beheer van zijn opvolger, Alexander, ridder van Hume, voorspoedig. Door een oorlog bedreigd, gaf Karel VI toe aan de drukking door Holland, Engeland en Frankrijk uitgeefend. De Oostendse Compagnie zag zich voor een tijdperk van 7 jaar, van 31 Mei 1726 af, geschorst.

Na een aanval door inboorlingen en Europeanen tegen haar inrichtingen gericht, werd zij op 23 Februari 1732 bepaald ontbonden. Het prentje toont het onderhoud van Jacques-André Cobbé met Jaffar Khan. Inzet : zegel van de Oostendse Compagnie.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

LIEBIG SOEP TOMAAT wordt «in een handomdraai» bereid; ze staat steeds ter beschikking van de huisvrouw en is klaar om opgediend te worden.

8. W. BOLTS NEEMT BEZIT VAN HET EILAND TRISTAN DA-CUNHA (1775)

Onder degenen die er niet konden toe besluiten van elke verdere poging tot koloniale uitbreiding af te zien, had Willem Bolts - geboren Antwerpenaar - het innig verlangen de handel in Azië en Afrika voort te zetten.

Tijdens het Oostenrijks tijdperk, nam hij als basis de havens van Livorno, Fiume en Triëst. In 1774 bekam hij van de prins van Stahrenberg, toelating de Oostenrijks vlag te hysen. Een jaar later kocht hij te Londen een stevig schip, dat *Jozef-Theresia* werd gedoopt, en hetzelfde jaar de haven van Livorno verliet met een lading te verhandelen goederen. Tijdens een oponthoud in de Baai van Della Goa (nabij Madagascar) richtte de ondernemende Bolts aldaar een handelskantoor op.

In 1775, halverwege Amerika en Afrika, zag de bemanning een sneeuwspits aan de horizon opduiken; het was het eiland Tristan da-Cunha (naam van de Portugese ontdekkingsreiziger die het voor het eerst betrad), door andere kleinere eilanden omringd.

Na dit verlaten gebied te hebben verken, nam hij er uit naam van keizerin Maria-Theresia bezit van en doopte het «Eiland Brabant».

De *Jozef-Theresia* zette zijn avontuurlijke tocht voort en, verscheidene jaren nadien, verscheen het schip te Antwerpen terug. Aan zijn lot overgelaten, ging het eiland Brabant door de eeuwen heen van de ene hand in de andere over. Het behoort thans aan Engeland en draagt opnieuw zijn oude naam : Eiland Tristan da-Cunha.

Het prentje toont Willem Bolts op het ogenblik dat hij bezit neemt van het eiland en er de Oostenrijks militaire vlag plant.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

Het gebruik van het **LIEBIG BOUILLON BLOKJE** is praktisch en niet duur. Men voegt het toe aan soepen en andere spijzen om ze smakelijker en voedzamer te maken.

LEMCO CHICKEN SOUP, de natuurlijke en klare kippensoep. Ze wordt om haar «Amerikaanse smaak» door de kenners zeer gegeerd.

9. ONTDEKKINGSREIS VAN EDWARD BLONDEEL IN ABESSINIE - 1840

De eerste kolonisatie-poging van Leopold I had als voorwerp Algerië, maar de afgevaardigde van de koning, reder De Lescluze, mislukte in zijn zending.

In 1840 keerde de vorst zich tot Abessinië.

De consul-generaal van België te Alexandrië, Edward Blondeel, kreeg tot opdracht in dat land onderhandelingen aan te knopen ten einde afstand te bekomen van een gedeelte van het Abessinische grondgebied, «nuttig voor het instellen van een koloniale inrichting».

Niettegenstaande zijn stoutmoedigheid, maar bij gebrek aan gezag, bleven de door Blondeel aangewende stappen zonder uitslag.

Niet ontmoedigd, besloot hij, in 1843, de Nijlbronnen op te sporen, om een blijvende Belgische nederzetting aan de boorden van de Rode Zee tot stand te brengen.

Hij drong door in het geheimisvol Abessinië en sloot zich bij een karavaan aan. Na talrijke avonturen, waarvan zekere dramatisch, bereikte Blondeel Soedan. In plaats van een studiereis met afdoende uitslagen te worden, bepaalde de onderneming zich tot een eenvoudige toeristische expeditie, van elke praktische verwezenlijking ontbloot.

Na deze mislukking werd van het ontwerp afgezien.

Ons prentje toont Edward Blondeel in gezelschap van Abessinische kooplieden.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

10. POGING TOT KOLONISATIE VAN SANTO TOMAS DE GUATEMALA (1842)

Door het voortdurend verzet van zekere grote mogendheden, bereikte de regering van Leopold I slechts één praktische verwezenlijking op koloniaal plan : de poging tot kolonisatie van Santo Tomas, die ongelukkig uiteindelijk mislukte.

In 1841 werd een zending onder leiding van kolonel Remy de Puydt naar de kust van de staat Guatemala gestuurd, met opdracht er een nederzetting te stichten. De zending bekam de nodige waarborgen om de inbezitting van het beoogd grondgebied geldig te maken. Na zich over de ligging te hebben vergewist, werden er titels uitgegeven om de nodige fondsen in te zamelen voor het aanwerven van kolonisten en rekruten.

Maar talrijke missingen werden begaan : gebrek aan voorbereiding, onkunde betreffende de levensvoorwaarden, gebrek aan bevoegde werkers. Het zenden van kolonisten geschiedde te vroegtijdig. Er ontscheepten er 821 op het ogenblik dat het ontginnen van de gronden en het bouwen der woningen aanvang nam. Volgens de opvatting van de gemeenschap, was het individueel werk verboden. Elkeen moest zich aan visvangst, jacht of landbouw voor de administratie wijden. De kolonist was lui en zorgeloos, vermits de gemeenschap hem moest voeden. Tot overmaat van ongeluk, verwerkte de moeraskoorts de dood van 219 kolonisten. Kortom, Santo Tomas, opgericht in het schilderachtig landschap van de Golf van Mexiko, vertoonde slechts gedurende een korte periode, van 1843 tot 1845, de aanblik welke ons prentje weergeeft. Rond 1845 trok de regering van Guatemala de concessie in, voor het niet naleven der rechten van beheer.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

In een oogwenk wordt het smakelijk voorbereid gerecht koud of warm opgediend : **BONEN MET TOMAAT LIEBIG**

LIEBIG SOEPEN IN ZAKJES : Liebig en Lemco Chicken Soup, Erwtens, Bonen- en Popotesoep = goede en goedkope soepen. Werkelijk smakelijk en zo besparend !

11. DE SLAG VAN BOKE (24-3-1849)

Na de proefnemingen tot kolonisatie in Abessinië en in Guatemala, trachtte Koning Leopold I aan de kust van Guinea, op de boorden van de Rio Nunez, een grondgebied te verwerven.

In 1849 vertrok het vaartuig *Louisa-Maria*, een soort schoener, (in 1840 ten dienst van de Koninklijke Belgische Marine gesteld) met de Franse brik *La Dorade* naar Rio Nunez. De expeditie had voor opdracht de negerkoning Mayoré, die de onderhandelingen tussen de kooplieden van de kust en van het binnenland dwarsboemde, tot rede te brengen. In een bijzonder versterkte stelling te Boké verschanst en door vreemde trafikanten bijgestaan, beschikte Mayoré over een flinke verdediging. Gezien zijn grote diepgang alsmede het gevaar van stranden, kon de *Louisa-Maria* de stroom Rio Nunez niet opvaren en zag men zich genoodzaakt de bemanning met de landingstroepen op de Belgische driemaster *Emma* over te brengen.

Op 24 Maart, na een goed voorbereid artillerievuur, landde de Frans-Belgische kolom en gelukte er in de stellingen, door de inboorlingen verdedigd, in te nemen. Dit glansrijk wapenfeit wierp geen vruchten af. Leopold I moest eens te meer van zijn ontwerp van koloniale uitbreiding afzien, vooral uit vrees voor diplomatische verwickelingen.

In 1859 stierf onze Koninklijke Marine langzaam uit bij gebrek aan kredieten en aan steun vanwege de regering; haar schepen verrotten in de Schelde.

Het prentje toont de Frans-Belgische landingstroepen, de aanval tegen de versterkte stellingen van de negerkoning Mayoré te Boké uitvoerend.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865

12. DE ZUIDPOOL-EXPEDITIE DE GERLACHE (1898-1899)

Talrijke expedities trachtten in de XVIIIe, XIXe en XXe eeuwen de Noordpool te bereiken. In 1909 gelukte de Amerikaan Peary hierin. De Zuidpool tartte lange tijd de stoutmoedigheid der poolveroveraars. Eerst in 1911, bereikte de Noor Amundsen het doel.

Op het einde van de XIXe eeuw, ondernam de Belg Adriaan de Gerlache de Gomery, onder het impuls van Koning Leopold II een expeditie, die zou toelaten onze vlag op het land van Graham te planten (Zuidpoolcirkel); onze landgenoot en zijn dappere makkers waren de eersten die in de onmiddellijke nabijheid van de Zuidpool overwinterden.

Adriaan de Gerlache werd in 1816 te Hasselt geboren. Na flinke ingenieur-studies vaarde hij gedurende lange jaren als eenvoudig matroos. In 1899 kwam hij in het bezit van een sterke driemastbark, voorzien van een huldmotor. Maakten deel uit van de staf der expeditie : Lecoigne, Amundsen en artillerie-luitenant Danco.

Van Januari tot October 1899, trosterden de ontdekkingsreizigers menig gevaar. Luitenant Danco overleed op 5 Juni 1899 en werd in de ijsvelden begraven.

De overlevenden volbrachten glansrijk hun zending. Belangrijke wetenschappelijke vaststellingen werden geboekt en nieuwe streken kwamen voor op de kaart, door de expeditie opgemaakt. Vermelden wij namelijk : het Land van Danco, van Luik, het Eiland Brabant, het Eiland Antwerpen, en ten slotte de Zeeëngte van de Gerlache. De bijval der zending heeft in de ganse wereld het grootste opzien gebaard.

Het prentje toont ons de lijkplechtigheid van Danco.

Compagnie Liebig, gesticht in 1865